

SZÉLMALOM

Gésaregény

Már világosodott. Az ég alján elnyúlt, szürke felhők oszlottak. Búcsúznak a bálnák, mondta a kedvese. Arca még mindig olyan volt, mintha a hold világítaná meg.

Kihúzta karját a lány feje alól, és lassúdad mozdulatokkal meggyújtott egy cigarettát. Reználtan, üresen, reménytelenül, tompán, léhán és kicsit vidáman fújta a füstöt.

A lebillent hamu porlódva gurult a kék takarón. De a tej-arany csillagpor sárba hullt, és fáradt, savanyú levegő fordult le az ágyról.

A járdán, kis híján rálépett! – megpillantott egy hangyát, és váratlanul az lett a legforróbb vágya, hogy az állatka épségben elérje úticélját. Elindult mögötte, és karjaival hevesen hadonászva elterelte az embereket.

Az átkelőknél a hangya nem állt meg, miért is állna meg egy hangya az átkelőknél!? – kénytelen volt akár pirosban is lelépni a járdáról. Lett nagy tohuvabohu!

Én itt átlépek a szabályokat, talán az életemet is kockáztatom, s mindezt egy hangyáért! Ennek ellenére felelősségteljesen hadakozott tovább, mígnem a hangya megérkezett egy repedéshez, s eltűnt benne.

Otthon, már túl a megnyugvás határán, karosszékben, sörözgetve, eszébe villant, hogy milyen balszerencsés ő, megtörténhet, miszerint egy nagyon gonosz hangyának óvta az életét. Döbbenete őszinte volt.

Egy könyvet lapozgatva felfedezte a mondatot, mely kiragadta a világból, a gondokból, a szorongásból. Mi több: elmúlt a félelme, mely meggátolta, hogy emberek közé menjen...

Egyszer a háborúra terelődött a szó, arra a „modern lehetőség”-re, melyben pillanatok alatt minden megsemmisülhet. Minden! Elhallgatott, magában kimondta a mondatot, és rájött: azt semmi sem pusztíthatja el. Tűnődve nézte a halál képzelet okozta rémületet az arcokon.

Nem szólt semmit. Előtte megjelent a könyv, olaj-sima, törékeny lapokkal.

Rendszertelenül, váratlanul és egyre gyakrabban találkozott egy fiatalemberrel, aki ilyenkor szó nélkül belékarolt, mintha természetes volna, holott nem volt az! – belékarolt, aztán összevissza vezette a város utcáin.

Viszolygott a hosszú utcáktól, úgy érezte, elrablójának cinkosai, és kétségbeesetten nézegette a néma házakat, melyek egyedül hagyják őt parttalan kiszolgáltatottságában.

Egy ízben a fiatalember órákig nem hagyván magát lerázni, de hát micsodás bátortalan kísérletek voltak ezek! – egészen hazáig kísérte, s tán arra várt, hogy behívja.

Akkor én megyek, mondta neki. A fiatalember mosolygott, karjával a falnak támaszkodott. Mosolygott, egyetlen szó nélkül.

Mennem kell, mondta elfordulva, mert nem akart az arcába lehelni. Átbújt a kitámasztott kar alatt, és lángholó arccal, remegő térdekkel sietett fel a lépcsőn.

Egyik mezei sétáján néhány lépésnyire maga előtt felfedezett egy csigát. A csiga, mihelyt észlelte a közeledőt, visszabújt házába. Nagyon szerette volna, ha előjön, leginkább a teleszkopikus szarvacskák érdekelték. Letérdepelt, arcát a hosszú szárú fűbe rejtette, hajára bogarak szálltak, moccanatlan, merő tekintettel várta a szarvacskákat.

Nicsak, két csiga! – mondta *hangosan* egy arra sétáló ismeretlen.

Öreg barátja manzárdban lakott, hová szűk, kanyargós lépcsősor kapaszkodott. Hetente meglátogatta, türelmesen végignézte az idős férfi legújabb bűvészmutatványát, majd hazatérve, igyekezett megoldásra jutni.

Bonyolódó trükkök voltak ezek, hosszas, aprólékos munkával vergődött eredményre. Ellenben világos volt, hogy amennyiben *elléháskodja* a megfejtést, öreg barátja üldögélne egész nap, tétlenül, mint egy téli fa...

Egyszer álló hétig lapozgatta a könyveket, kínlódva

és lelkesen, hepciásan és lenyűgözve, szentséggel és odaadón próbálgatta a mutatványt, titkát keresve, hogy életben tartsa a férfit. Közeledett a látogatás ideje, pánikba esett, körülötte futott már a ház, rá sem ismert feldúlt szobájára, kétségbeesetten kapkodta fejét, mint turista valami idegen rémület közepén. Úgy tűnt neki, mintha közben zajlana egy másik élet. Egy másik, melyben meghalunk, gondolta.

Felhívta a nőt, aki szinte azonnal sírni kezdett. („Istenem, mért kínoz, ha egyszer már nem szeret!”) Ismét percekig hallgatta.

Egy borongós vasárnap délután szivarozva ült az apró tér lépcsőjén, s lehunytt szemmel hallgatta az ablakból kiszűrődő zenét, mely puhán és nemesen kibélelte a lelkét.

Később szerette volna újból meghallgatni, de sem a szerzőjét, sem a címét nem ismerte. Maradt hát megoldásként (s ekként kicsit a másik ellen) a telefon, egykori kedvesének zokogása.

Saját lakásában, ez megtörtént, csak hosszas, idegesítő tapogatózás után találta meg a villanykapcsolót. Miután sikerült felgyújtania a villanyt, félelme eltűnt. Csak remegő térdei és a feldöntött székek maradtak. Jó, most már nincs baj, fújta ki a levegőt, most még idejében *elrejtöttem* a sötétség elől. Félelme nem volt alaptalan.

Mikor még gyerek volt, lefekvés előtt letérdelt a megvetett ágy mellé imádkozni. Egyszer leszállt hozzá a Jézuska, letérdelt ő is, glóriás fejét szent kezeire hajtotta, ajkai érintették ujjhegyeit, és arra kérte őt, hogy legyen jó gyerek, szeresse szüleit és egye meg délben a levest.

Később, most, nagyon mulatságosnak tartotta ezt a történetet.

A nap melegen és nem perzselőn süttött, a végtelen mező is úgy hullámozott, mint a tenger. Szaporán és szokatlanul magas vakondtúrások emelkedtek, akárha szigetek, oldalakon pergett a föld lefelé. Izgalmas dolog volt megsaccolni, hol fog az újabb építmény előbukkanni, s

ha szerencséje volt, láthatta az építőt: *a szomorú arcú boncmestert.*

Találkozott egy idegennel, együtt sétáltak tovább. Úgy érezték, vagy inkább tudták, illendő volna beszélgetni, ám semmi témát nem találtak. Elkezdtek hát vicceket mesélni.

Felfigyelt arra, hogy az idegen sohasem nevet, még a legjobb vicceken sem rezdül meg az arca, figyelemmel hallgat, bólint, és kezdi a sajátját... Aztán megérkeztek az országúthoz, elbúcsúztak, és elváltak.

Elmerülten bandukolt hazafelé. És akkor váratlanul... valóban váratlan volt, ahogy a lecsúszott napkorong előtt kirajzolódó tömbházak felé lépdelt... váratlanul belé villámlott: az idegennek nem volt árnyéka. Határozottan emlékszik, így volt!

Megfordult, és örült tempóban elkezdett rohanni. De az úton végestelen-végig, senkit sem látott.

Lidércesek voltak azok a reggelek. Nem szerette a fogmosást, utálta a fogkefére kinyomott hernyót. Egy fehér féreg, egy *albinó*, ahogy megy szét, széjjel!, a szájában, istenem, reggel, evés után!

Piciny lepkehálóval kergette az elmúlást nem elharmarkodottan és törékenyen megragadó gondolatokat. Ha elkapott egyet, azt mondta: hopp! Apró kezével belenyúlt a selyemzsákocskába, és derült arccal és óvatosan kiemelte az illékony képződményt. Két ujja közé csipentve, öngyújtójával lánggra lobbantotta. Ha ujjait megégette, azt mondta: jajj!

Mint égő verebek verdestek és libegtek az ördögös módon elintézett gondolatok.

A kihűlt pernyét papírlapra seperte, onnét pedig az ötliteres befőttesüvegbe szórta. Félig már tele volt. Az üveget celofánnal fedte le, a celofánt gumikarikával szorította oda. Ha a gumikarika elpattant, akkor majdnem kiverte a szemét.

Kedvenc könyvét olvasva az a képzelet támadt, hogy lapjai üvegből vannak, hogy egy *üvegregényt* tart a kezében.

Ott volt előtte a könyv, amelyet gyakran, érthetően *opus magnum*ként emlegettek, és végképp lemondott arról, hogy titkát megfejtse.

Azt a nőt vette feleségül, akinek mozdulatait majd boldogan fedezheti fel a fiában. Csakhogy a nő, mintha élete függne tőle, hevesen vigyázott. Hát nem szeret? — kérdezte tőle csapzottan és rémülten. Szeretem, de félek magától.

Egyszer séta közben, a napsütötte utcán meglátták a kosárban mosolygó csecsemőt. Felesége szokatlan heveséssel megszorította a karját.

Szárnyakat kapott... Ám szinte azonnal eszébe jutott a régi görög, aki lezuhant és a tengerbe veszett, mert a nap sugarai megolvastották szárnyait, melyek pontosan *ugyanilyenek voltak*.

Az asszony szokása lett, hogy reggel, ébredés után, szétvetett combjaira támaszkodott, s végigcsókoltatta az ő nagy férfilábujjait. Bólogassatok csak, bólogassatok! — mondta nevetve. Olyan volt hátulról, mint egy béka.

Máskor meg arra gondolt, akárha egy gésa. Ilyenkor nagyon megkívánta...

Épp a kávéját szürcsölte volna, amikor belépett a nő. Bőre még mindig nedves volt, a haja kontyban. Szerette volna magához szorítani, még mielőtt a pici vízcseppek felszáradtak volna. Felugrott, s vadul átkarolta a meleg testet. Hagyjon, maga szívtipró! — kiáltotta édelgőn az asszony.

Eszébe jutott Casanova állítólagos agyveleje, amit spirituszban őriznek, s egy magazinban látta a fényképét. Lepedékes cafat, szétpállt rongydarab, úszik, úszkál a kékes lében. Miközben fürdőköpenyéből mohón kigöngyölte az asszonyt, szerette volna szemgolyóját befelé, koponyájába fordítani.

A fiatalemberrel sétált, megint. Az utca végén váratlanul megpillantotta a feleségét; fekete haja úgy ragyogott, mintha rápréselték volna az éjszakát. A fiatalember követte a tekintetét, aztán szemtelenül füttyentett: jó nő! Mi?

Lelke mélyén forró vágyat érzett, hogy megfojtsa a fiatalembert. Ehelyett felnézett az égen cikázó madarakra, és nagyon semlegesén bólintotta:

– Jó.

Olyan rúzszt vett feleségének ajándékba, mely mági-
kusan (ebből támadt a neve is) változtatta színét a han-
gulattól függően. (Ó, azok a kémhatások!) E léleki sze-
mafor tagadhatatlanul megkönnyítette az életét.

Aztán egy viharos szóváltás idején ajándékát, mert
ajándéka, asszonya kivágta az ablakon. De ő, az élet ke-
gyeltje, mégis, még évekig látni vélte a nő ajkain vál-
tozó színeket.

Barátja, a tojánhéj homlokú költő egy gyereket mu-
tatott neki. A főművem, mondta leplezett lelkesedéssel.
Nézte a kigöngyölt csecsemőt; nyugodt arcán a kifür-
készetetlenségből hozott üzenetet talán csak az anyja ért-
hetné.

A kicsi szoba, ahogy ilyenkor lenni szokott, tele volt
virágokkal. Megszagolt egy rózsát. Annak is olyan illata
volt, mint barátja fiának: érett paradicsomszaga.

Az ágyon szendergő testet figyelte. Lehajolt, szeretett
volna belesni az ajkak között. A száj szögletében pici
nyál csillogott, akárha méz. Az illata is olyan volt.

Talán erőszakkal, ötlött fel benne váratlanul. De be
kellett ismernie, nem elég vad, erőszakos és önző férfi
ahhoz, hogy sikerre számíthasson.

Úgy érezte, hiábavaló állandó izzása, a fény is vethet
árnyékot – sár hull s nem csillagpor!

Leült az ágy szélére, és riadtan és szégyenkezve néz-
te az asszonyt, mint valami tó tükrét...

A napozó emberek közt az volt a benyomása, hogy
mindenki őt bámulja. Meggyújtott egy cigarettát. Mesz-
sze, a sültkolbászért sorbanállók rózsaszínűek voltak.

Mellette feküdt a felesége. Nézegette az önfeledt tes-
tet, majd újra a rózsaszín foltokat.

Az asszony lustán kinyitotta a szemét. Édesem, maga
közben a nőket bámulja? Mialatt ezt mondta, szigorú kis

grimaszt vágott és kezét, még mindig fekve, csipőre tette. Ebből az oda nem illő, nivótlan, mazna, idegen mozdulatból tudta meg, hogy csalja a felesége...

Születésnapjára felesége egy eszterházi-kockás flanelinggel lepte meg. A puha, meleg ing kedvence lett, napokig le sem vette.

Mosás után összement az anyag, feszültek a gombok meg a varrások, minden olyan szűk és *zajos* lett. Ő ebből valamilyen rejtett fenyegetést érzett meg.

Most bocsánatot kell kérnem, cihhegett magában. Oldalra sandított, a felesége arca vészterhesen kifejezés-telen volt, merev, mintha álarcot tett volna fel.

Egy gyors felhő miatt átmenet nélkül sötétebb lett az utcán. Némán lépdeltek egymás mellett. Mért kérjek bocsánatot, utóvégre igazam volt! De meddig kínoz némaságával?

A gyors szélben szinte a földig hajoltak a fák. Aztán hirtelen csönd lett. Szemrevette a kiegyenesedett fákat; utcahossznyi bűnbocsánat, gondolta. *De ki ragasztja vissza a leveleket?*

A teázóban, ahol akkor csak ők voltak, a vele szemben ülő férfival, akit a barátjának nevezett, Hamletről és Horatióról beszélgetett. Sorsukban, fejtegette a barátja, egyazon élet emlékezete lelhető. Olyan életé, melynek birtokosa nem az egyik utat választotta, hanem mind a kettőn egyforma eséllyel ment, és mondjuk egyforma eredménytelenséggel.

Hézagosan beszéltek, nem tudták megfogalmazni, bárkin is volt a sor, reménytelennek tűnt az egész. Ugyanakkor bizakodtak: a hézagokban ők vannak.

Ha a barátságra gondolt, mindig eszébe jutott egy történet, amit el akart felejteni, vagyis töprengése az együttélésről óvatos, körültekintő, kicsit beszari araszol-gatás volt. Ráadásul a történet is előjött:

Egyetlen fa nőtt a bérház udvarán. A ház lakói tövére öntötték ilyen-olyan vödreikből a vizet, s ez *dero-*

gálta fának, mert rohamosan kiterébélyesedett, áldásos volt árnyéka. Az ember hálás lehetett neki, nem érezte magát idegennek; ha akarta, egy mediterrán faluban érezte magát, ha akarta, a napfényes Párizsban...

Aztán kanalizáltak, a fa útban volt, kivágták. Mennyire megdöbbenette az a könnyűség, a súlytalanság, amivel elhatározták a fa eltávolítását. Mennyire csalódott volt. Majd büszke, hogy *tudta* szólni azt a fát. Valójában persze sekély, sekélyes, mert eszébe sem jutott, mit érezhet *maga* a fa.

Váratlanul megpillantott egy lovat, felugrott a háttára. Nagyon szerette volna, ha a ló megérzi, mennyire rá van utalva. Átkarolta a nyakát, mire a ló hátranézett, kacsintott, és nagy lapátfogaival tréfásan, játékosan harapdálni kezdte a karját. Már hallotta maga mögött az üldözők vészjósló lihegését, aztán nyakán megérezte a galád kezeket is. És még akkor is, már-már visszavonhatatlanul elveszve, *csak a némán fohászoló lelkével sarkantyúzta az együgyű állatot.*

Hideg verejtékben ébredt. Az a nap következett abban az idegen városban, amikor furcsa, kényelmetlen viszonyok közt kellett helyállnia.

Egy társaságban összetévesztették a barátjával. Következésképp úgy beszéltek róla vele, mintha a barátjával tennék. Azzal vádolták, hogy a napi eseményekben felszínre törő társadalmi valóság hiányzik írásaiból, mi több, érzékletes képeket, felszikkázó párbeszédet, *uram bocsá*, egy csipetnyi humort sem találni bennük.

Felszabadultan védhette önmagát. Józanul és megfontoltan, nyugodtan és bölcsen, alig kevélyen és szabadon.

A lány talaj besüppedt alatta, a fák levelein sokféle színben ragyogtak az esőcseppek. Mohón kutatta a sziporkás szivárványszemcséket.

Abban az erdőben idéződtek fel 35 évesen leírt szavai: A boldogság nem a szenvedés hiánya! Elhatározta, újra udvarolni fog feleségének. Reménylőn és persze ezernyi kétellyel sétált a májusi erdőben.

Ajtót nyitott magán. Az ajtó képzelet szülte ember volt, akiről történeteket mesélt. Ezeknek a történeteknek nem volt jelentése, csupán környezete volt, így aztán felhasználhatta őket itt is meg ott is.

Váratlanul és bizonytalanul, ha pedig személyes érzelmeikről mesélő barátait hallgatta, mindannyiszor ropant heves kényszer jelentkezett benne, hogy önmagáról valljon. Ám ilyenkor tüstént úrrá lett rajta az unalom, így nevezte gátlásait, s inkább hallgatott. Az ajtó lett a megoldás.

És közben a virágzó narancsfákkal díszletezett kicsi teázóban, tehát narancsvirág-illatban is, ami benne a léhaság képzetét keltette, noha nem tudta mentségül elfogadni, barátai arról beszélgettek, hogy ő, s ezt szomorúan tudomásul kell venni, nincs is, és akkor *a k i* van, bármi lehet: fekete üresség, kifordított semmi, légbőlkapott hiány...

Ő a teázó modern, keret nélküli üvegajtájában állt. Micsoda *baldóver* vagyok, gondolta. Ott állt az enyhe huzatban lehajtott fejjel, mint aki gyászol valakit. De melyiket a *két* baldóver közül?

Felesége szerette volna, ha a lányról mesélne, akivel legelőször lefeküdt. Hosszasan beszélni kezdett a fekete hajú lányról, az izzó szerelemről, egy félhomályos szobáról s a homályban felvillanó mozdulatokról, a szavak alját kavargató vágyakozásról s a remegő beteljesülésről... (Szemenszedett hazugság: vaksi, rossz szagú, pattanásos lány volt, semmi kis szőke hajjal, az udvar kurvája, Jojónak hívták, Jojónak, istenem!)

Leült az ágy szélére, kihúzta lábát a papucsból, bedugta a takaró alá. Még nem oltotta el a lámpát, a két papucsot nézte. Úgy feküdtek egymás mellett, enyhe szögben, hogy az a gondolata támadt, női kebleket lát. A legszívesebben kirohant volna a csillagos ég alá, vinyonyogni, mint kivert kutyák.

Figyelte apját, a megfáradt özvegyembert, amint darabos mozdulatokkal ássa az apró tavacska medrét. A frissen telepített orgonabokrok tövében állt, amikor rá-

jött: egyazon kert szunnyad apja s fia szívében, ugyanaz a kert.

Letépett egy orgonalevelet, és köszönés nélkül elindult; évek óta alig beszélgettek. Keserű íze volt a levélnek.

Mindig, ha e kertbe lépett, keserűség tört a nyelvére, mialatt apja üveges magányára gondolt...

Mindenféléről fecsegett vele a nagy, fényűző házban. A hálószoba ablakán túl esett az eső. Ettől az esőtől a virágok szemmel láthatóan rothadni kezdtek. A nő arca most is olyan volt, mintha a hold világítaná meg. Hason feküdt mellette, sietség nélkül rágyújtott, és azon töprengett, végül is mért csalja meg a feleségét.

Azt akartam, hogy szeressen, csak engem szeressen és senki mást, bizonyítékaul annak, hogy jobb vagyok annál, aki vagyok!

– De hát én szerettem magát! – rezzent kicsit bután és ijedten a nő.

A nedves aszfaltot levelek borították. Idegesen nézgette az óráját, csak tipegni lehetett.

A téren igyekezett lerövidíteni az utat, lehajtott fejével kereste a szabad aszfaltfoltokat. Amikor felpillantott, látta, jöttányit sem haladt előre.

Ám hiába is volnék túl! – a pályaudvarig hosszú utca vezet, melyen alkalmasint szintén nem lehet rohanni, hiszen azt is vastagon fedik a levelek. Pusztán abban reménykedhetek, hogy rossz vonatra száll, s vissza kell jönnie... De kiérek-e valaha is az állomásra, elvégre még mindig a téren bolyongok?

Egy elbonyolódott kapcsolatban, a vége felé, mely kapcsolat maga volt a megtestesült bizonytalanság, hol már lehetetlen volt kideríteni: társ-ságról van e szó avagy a társ ellenség, ahol már reménytelen dolog volt szavakat használni, mert a szavak elveszítették eredeti jelentésüket, de nem annyira, hogy új jelentéshez juthattak volna, az egyik fél, megállván a széles tükör előtt, ezt mondta: a közeledés fenyegetésnek tűnhet, mert nincsenek határok, vagyis bárhol és bármikor felállíthatók!

Kinyújtotta karját, aztán ujjait ökölbe szorítva szeretett volna az üvegen túli arcba ütni...

A fiatalember órák óta beszélt, ragacsosan, hömpölygően és feneketlenül, de ez nem jelentett mélységet!, közben arca, visszataszító, fád arca meg-megrándult, hogy egy vigyorgó, utálatos majom nézhessen ki onnét... és a hideg, neonfényes estében a búcsúzkodás nem akart összejönni, csak nyúlt tovább, mint egy agyonrágott ráógumi...

Aztán ruhástól, már késő éjszaka, hasalt az ágyon, arcát párnájába temetve, öklével a matracot püfölte, mint egy kölyök: Gyűlölöm, gyűlölöm, gyűlölöm! Gyűlölöm! Közben pedig iszonyúan akart szeretni, szeretni a fiatalembert, akit *ennyire* gyűlölnek.

Hatásosan kell írni, mondta ő.

Bölcsen, toldta meg a barátja. A bölcsesség pedig először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmassággal és jó gyümölcsökkel teljes, nem kételkedő és nem képmutató. A tisztaság: átlátszóság. Csillogás és derű és lendület. A lendület erő, mely felszínre hozza a mélyben szunnyadó zenét.

Tele voltak lelkesedéssel és férfibarátsággal, úgy érezték, együtt hegyeket mozdíthatnak el, és nyelvvel, művészi nyelvvel tölthetik ki a hallgatás kiszabta közöket.

De ha feleségére gondolt, a nőre, aki nem akart gyereket, könny és gúnyos kacaj fojtogatta.

Tudta, vagy inkább érezte, létezik egy ismeretlen, megleshetetlen valaki, valaki, aki távollétünkben fogkefénket használja, ágyunkba fekszik, kenyerünkben szel, belelapoz könyveinkbe – mi pedig, fojtogatva az idegen illattól, ugyanakkor megbabonázva is, ülünk asztalunknál, késő éjszaka, hátunk mögött árnyékunk tornyosul, és megpróbáljuk legalább azt kideríteni: *milyen* lehet ő.

Milyen lehet a bennünk rejtőzködő másik, aki álmainkat hagyja maga után?

Az volt a meglepő, hogy az ablaka előtt álló öreg tölgy a felesége arcát kezdte kirajzolni. Nézve a szokatlan szobrot, azon gondolkozott, hogy vajon a szereteté vagy a gyűlöleté volt a tekintet, mely ekként formázta a lombkoronát.

- Mért félt tőlem?
- Maga nem őszinte ember, szerepeket játszik.
- Ha nem játszanék, ugyan kit szeretne?
- Hát kicsoda maga?

Hosszú lapátok forogtak a szélben, tengelyükre bütykös kar volt szerelve, ez működtette a szivattyút. Süvöltve pörögtek fenn a lapátok, de az áttétel olyan leleményesen volt megválasztva, hogy az öblös hengerben csak lassan, hatékonyan járt le s fel a dugattyú, s végezte a hasznos munkát – de ez csak vicc volt: a tömött fűre hullámokban kiömlő nehéz, fekete lé kicsi csermelyben folyt el. A látvány furcsán a lelkébe hatolt...

Miközben a *gésaregényét* írta, megjelent előtte és kulancsként rátelepedett ez a kép, és így valójában az írás ennek piszkálgatása lett, annak a pillanatnak *hessegetése*, melyben megpillantotta önmagát.

Felolvasta a hókirálynőről szóló mesét. Mire befejezte, az asszonya elaludt. A betegség csak a beleit emésztette, még mindig szép, sima volt a bőre. A nyakán egy piciny, kék ér lüktetett. A test már nem ébresztett vágyat benne, de azt az erecskét minden áron meg akarta érinteni... Ahogy megmozdult, a felesége felébredt.

– Álomban fiatal nő voltam, szebb, mint valaha. Buddhák, égi lakók, lovak, lótuszok között éltem, örökösen egy tágas kertben sétáltam. Egyszer a vérvörös virágokkal pompázó indiai orgonabokor mögül elém áll egy férfi. Könnyű, villogó kard volt nála, ekkora! Nagyon megijedtem. A férfi azt mondta: meghalt a gésa! Azzal egészen lassan átszúrta a szívemet. Szélesen folyni kezdett a vérem, s én nagyon szégyenkeztem. Mit fog majd szólni!

Ekkor előredőlt, és ujjbegyével megsimította a kék lüktetést. Mintha halódó lepkét érintett volna...

Az asszony haláláról nem beszélt senkinek, került az embereket.

Örökös félhomályban élt. Mintha egy törött pengéjű, finom kardra támaszkodott volna – – –